

5 HODNOCENÍ S VYUŽITÍM NÁSTROJE ŠKÁLOVACÍ METODY – UPLATNĚNÍ NA SOUBORU PŘEHRAD | RADKA RAČOCH

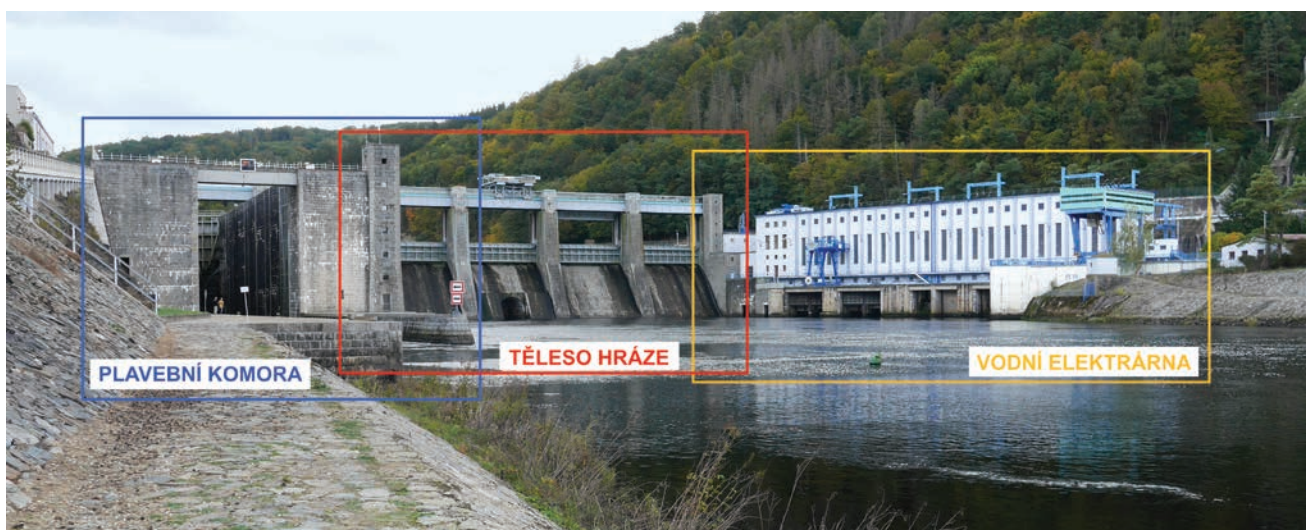
Při hodnocení staveb, které by mohly být z pohledu památkové péče významné a potenciálně by tak mohly být vyhlášeny za kulturní památku, je třeba vycházet z analýzy stavu a historického vývoje společnosti. Z analýzy vývoje území by mělo vyplynout, jaké stavby se na vybraném území nacházejí, a jak jsou členěny. Škálovací metoda jako nadstavba metodiky hodnocení VH staveb může pomoci odbornému pracovníkovi památkové péče určit, které stavby hodnoceného souboru jsou významné, a je za potřebí se jimi podrobněji zabývat.

Hodnocení VH staveb dle Metodiky klasifikace a hodnocení průmyslového dědictví z pohledu památkové péče – vodní hospodářství (Metodika, 2021) s využitím nadstavby škálovací metody bylo aplikováno na soubor 117 velkých přehrad v ČR. Podmínky pro výběr souboru přehrad vycházely z mezinárodní komise ICOLD, která definuje přehrady jako velké pokud je výška hráze od základu po korunu hráze alespoň 15 m nebo hráz s výškou od základu 5–15 m s objemem zadržené vody v nádrži více než 3 mil. m³ (ICOLD, 2021).

Pro potřeby hodnocení souboru 117 velkých přehrad, byly přehradní stavby rozděleny podle hlavního stavebního materiálu na:

- přehrady z místních materiálů,
- přehrady z lomového zdiva,
- přehrady z betonu,
- kombinované přehrady.

Další hodnocenou skupinou bylo 10 významných funkčních celků. Přehrada může tvořit funkční celek s objekty, které s ní funkčně souvisejí a které splňují vlastní cílový účel nebo objekty vyvolané stavbou přehrad. Jedná se například o spojení přehrad s vodní elektrárnou, plavební komorou, lodním zdvihadlem, soustavou nádrží, rybím přechodem apod. Přehrada může být například i součástí vodárenského celku v rámci zásobování obyvatelstva pitnou vodou a tedy článkem širší vodárenské soustavy, případně závlahového systému či průmyslových odvětví. Z hlediska bezpečnosti a funkčnosti vodního díla musí být přehrada vybavena funkčními objekty tzv. „příslušenstvím přehrad“ (spodní výpusti, bezpečnostní přeliv, odběrná zařízení). Příslušenství přehrad se nepovažuje za část funkčního celku. Nejčastějším případem funkčního celku je přehrada s vodní elektrárnou (Křižanovice, Josefův Důl, Hněvkovice, Sedlice, Mohelno, Vranov), soustava spolupůsobících nádrží (Bedřichov + Rudolfov, Pastviny + Nekoř, Seč + Padrtý + Křižanovice + Práčov, Vltavská kaskáda) nebo součást vodárenského celku (Želivka, Staviště, Láz, Křižanovice, Kružberk + Slezská Harta, Mostiště).

Obr. 5-1 Ukázka funkčního celku – přehrada + plavební komora + vodní elektrárna. VD Štěchovice (1937–1945), tížná betonová hráz (foto Michaela Ryšková, 2020).

Hlavním cílem hodnocení je pomocí vhodně zvoleného souboru kritérií jednotným způsobem dostatečně objektivně hodnotit objekty průmyslového dědictví (v tomto případě přehrad) nejen z pohledu památkové péče, ale i z hlediska stavební a technologické výjimečnosti, na které je kladen hlavní důraz.

Hodnocení jednotlivých vodohospodářských staveb (i průmyslových staveb obecně) je nutno provádět z mnoha úhlů pohledu a ideálně v samotném hodnocení popsat nejen tradiční památkové hodnoty, ale právě zohlednit také jejich stavební a technologické hodnoty a jejich výjimečnost nebo typičnost v tomto ohledu. Pro objektivní hodnocení je však nutné znát historický a typologický vývoj daného typu staveb a zajistit co nejvíce dochovaných informací v národním i nadnárodním kontextu.

Pro zpracování analýzy výsledků hodnoceného souboru přehrad byla hodnotící kritéria rozdělena do tří skupin:

- obecná hodnotící kritéria,
- typologická hodnotící kritéria,
- tradiční hodnotící kritéria.

Obecná hodnotící kritéria zahrnují hodnocení – *současného stavu, autenticity funkce, autenticity obecně.*

Typologická hodnotící kritéria zahrnují hodnoty –

typologickou, hodnotu technologického toku a systémových vazeb.

Tradiční hodnotící kritéria zahrnují hodnoty – *architektonickou, uměleckohistorickou, urbanistickou/krajinou, historickou a hodnotu stáří.*

Aby bylo možné v hodnoceném souboru přehrad určit významné stavby, bylo jednotlivým kritériím přiděleno bodové rozpětí, které určovalo významnost daného kritéria u konkrétní stavby. Cílem metody bylo klást hlavní důraz na stavební a technologická kritéria tak, aby tzv. tradiční kritéria, jež často hrají hlavní roli při posuzování kulturních památek, byla pouze doplňková. Proto mají typologická kritéria mnohem větší váhu, resp. vyšší bodový zisk. Bodové rozpětí (škála) vzniklo na základě zkušeností použití multikriteriální analýzy v předchozích projektech, širokých diskuzí s odborníky a testování hodnocení v terénu. V následujících tabulkách (Tab. 5-1 až Tab. 5-8) jsou uvedena bodová rozpětí jednotlivých kritérií. Kritéria byla na základě hodnoceného typu staveb, v tomto případě přehrad, upravena pro potřeby hodnocení celého souboru. Hodnocená kritéria popsaná v kapitole 4, je třeba brát jako vodítko pro hodnocení staveb, nikoliv jako dogma. Pro různé druhy staveb, je možné kritéria modifikovat, stejně jako jejich váhy.

5.1 OBECNÁ HODNOTÍCÍ KRITÉRIA

Tab. 5-1 Bodové rozpětí pro kritérium současný stav.

KRITÉRIUM	BODOVÉ HODNOCENÍ				
<i>Stavební stav</i>	Celá 5	Částečně poškozená 4	Chátrající 3	Ruina 2	Archeologický relikt 1
<i>Stav ve vazbě na technologii</i>	Stavba zachována 5	Stavba s nekompletním zařízením 3	Stavba bez technických zařízení 0		
<i>Stávající funkčnost</i>	Funkční 5	Částečně funkční 3	Nefunkční 0		
<i>Technologický tok</i>	Technologický celek – širší soustava 5	Technologický celek – celý technolog. tok 3	Technologický celek – ucelená fáze toku 2	Samostatná stavba – součást technolog. celku 1	Samostatně stojící bez jakýchkoliv vazeb 0

Tab. 5-2 Bodové rozpětí pro kritérium autenticita funkce.

KRITÉRIUM	BODOVÉ HODNOCENÍ				
<i>Míra autenticity funkce</i>	Slouží původnímu účelu 10	Původní účel, popř. byl rozšířen nebo mírně pozměněn 5	Provozoschopný stav, mimo provoz 3	Neprovozoschopný stav 1	Nové využití 0
<i>Hodnota nového využití</i>	Výjimečné využití díla 10	Významné 5	Nevýznamné 0		

Tab. 5-3 Bodové rozpětí pro kritérium autenticita obecně.

KRITÉRIUM	BODOVÉ HODNOCENÍ		
	Míra dochovanosti stavby	Původní bez rekonstrukcí 5	Výraznější rekonstrukce 3
Míra dochovanosti technických zařízení	Původní zařízení 5	Původní zařízení s rozsáhlými opravami 3	Bez technických zařízení nebo nové zařízení 0
Autenticita stavební hmoty	Autentický materiál 5	Částečně neautentický materiál 3	Neautentický materiál 0
Autenticita technologického provedení	Autentické provedení vč. oprav a rekonstrukcí 5	Částečně neautentické provedení oprav a rekonstrukcí 3	Neautentické provedení oprav a rekonstrukcí 0
Stav ve vazbě na technologii	Stavba zachována 5	Stavba s nekompletním zařízením 3	Stavba bez technických zařízení 0

5.2 TYPOLOGICKÁ HODNOTÍCÍ KRITÉRIA

Tab. 5-4 Bodové rozpětí pro kritérium stavební a technologická výjimečnost.

KRITÉRIUM	BODOVÉ HODNOCENÍ PRO RŮZNÉ ÚROVNĚ			
	Nadnárodní	Národní	Regionální	Lokální
První svého druhu	30	20	10	5
Nejstarší svého druhu	30	20	10	5
Jediná dochovaná svého druhu	30	20	10	5
Výjimečné použití dané technologie	30	20	10	5
Výjimečné parametry	30	20	10	5

Tab. 5-5 Bodové rozpětí pro kritérium výjimečnosti – dle počtu výskytu daného typu staveb v rámci ČR.

KRITÉRIUM	BODOVÉ HODNOCENÍ		
	Výskyt v ČR	1–2 10	3–5 5

5.3 TRADIČNÍ HODNOTÍCÍ KRITÉRIA

Tab. 5-6 Bodové rozpětí pro kritérium architektonická hodnota.

KRITÉRIUM	BODOVÉ HODNOCENÍ		
	Významný autor	Ano 10	Ne 0
Reprezentant stylu	Ano 5	Ne 0	
Architektonická kontinuita	Stavba odpovídá době vzniku 5	Více kvalitních stavebních fází 3	Pouze původní jádro s přístavbami 0

Tab. 5-7 Bodové rozpětí pro kritérium umělecko-historická hodnota.

KRITÉRIUM	BODOVÉ HODNOCENÍ	
Umělecká a umělecko-řemeslné díla	Každý typ +1	Žádné 0
Architektonické a výtvarné detaily	Každý typ +1	Žádné 0

Tab. 5-8 Bodové rozpětí pro kritérium krajinná/urbanistická hodnota.

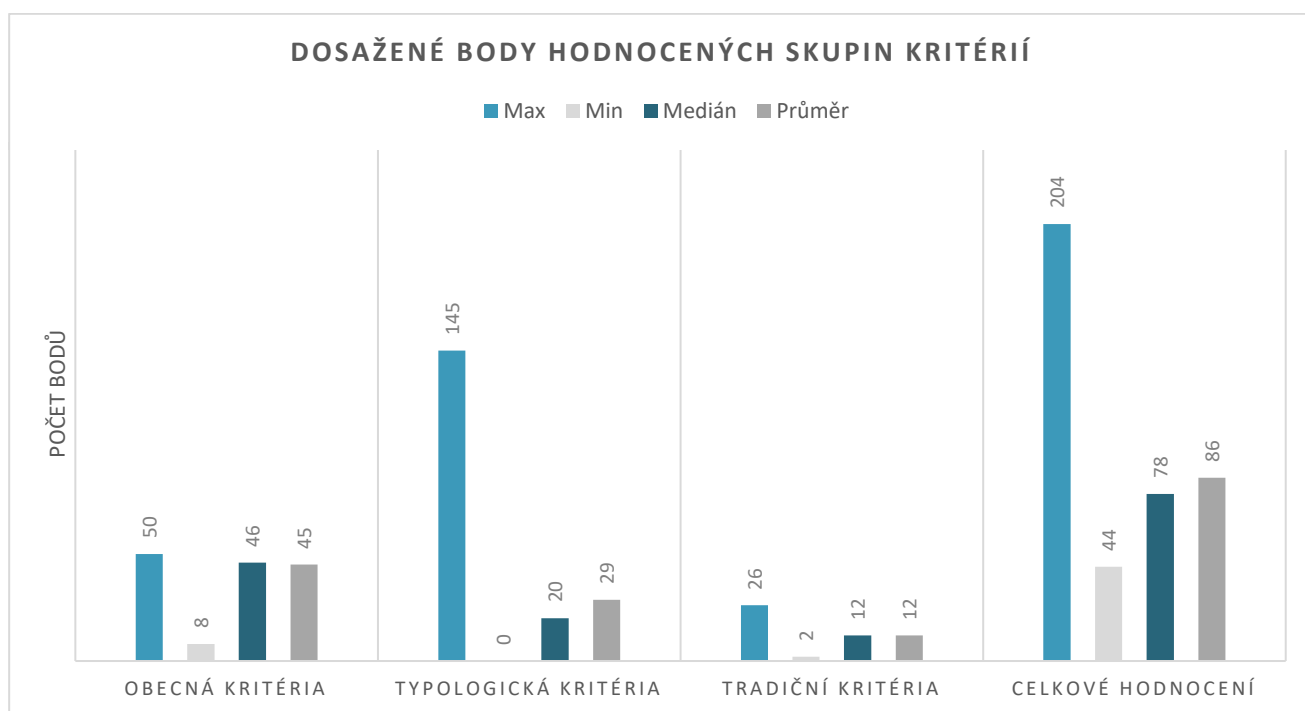
KRITÉRIUM	BODOVÉ HODNOCENÍ	
Pohledová dominanta	Ano 1	Ne 0
Součást panoramatu	Ano 1	Ne 0
Vytváří identitu místa/města	Ano 1	Ne 0

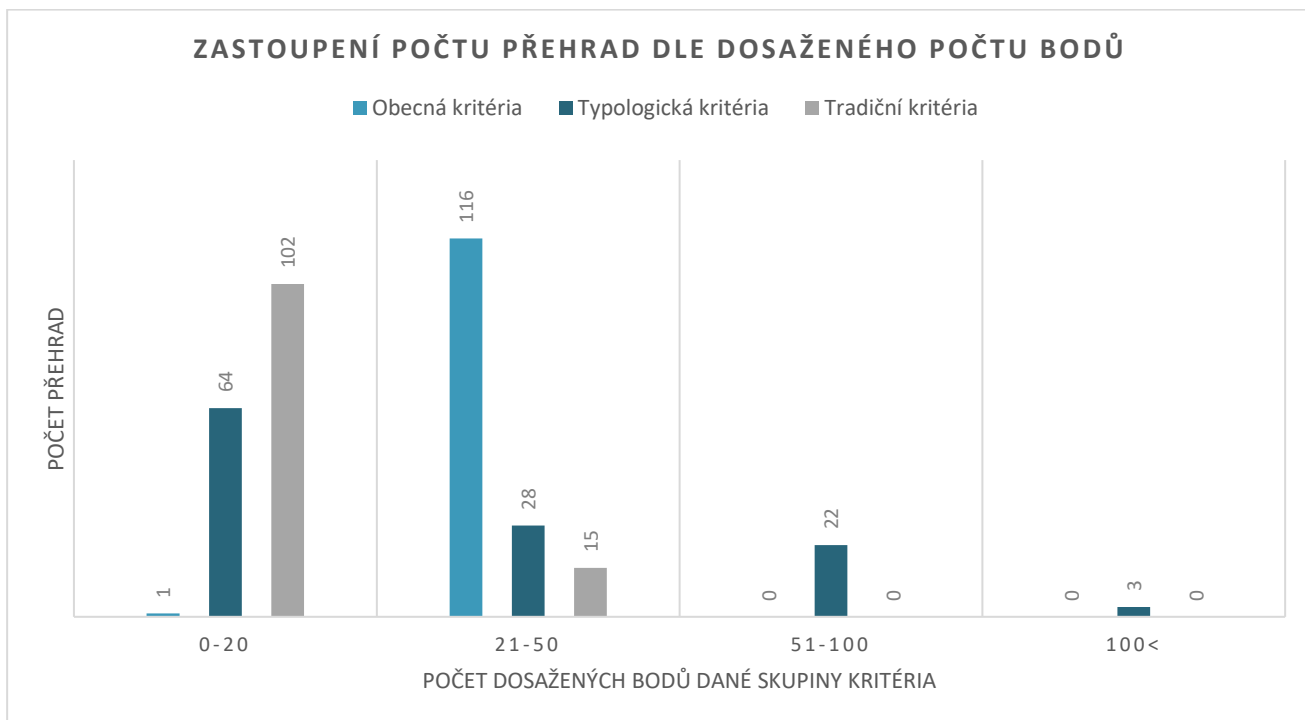
5.4 ANALÝZA VÝSLEDKŮ

Analýza výsledků hodnocených přehrad je znázorněna na Obr. 5-2 kde je uvedeno maximum, minimum, medián a průměr získaných bodů z celého hodnoceného souboru staveb pro 3 hodnocené skupiny kritérií. Dle očekávání, největší bodové zisky byly ve skupině *Typologických kritérií*. Největší hodnota mediánu byla dosažena ve skupině *Obecných kritérií*. To je způsobeno tím, že v obecných kritériích většina přehradních staveb dosáhla obdobného bodového zisku, jelikož se jedná o celistvé, funkční stavby. To znamená, že všechny přehrady dosahovaly, u některých *Obecných kritérií*, vždy maximálních hodnot. Například hodnocení *stavebního stavu, stavu ve vazbě na technologii, stávající funkčnost* jsou v rámci hodnocení přehradních staveb irelevantní nebo méně významné (*autenticita*

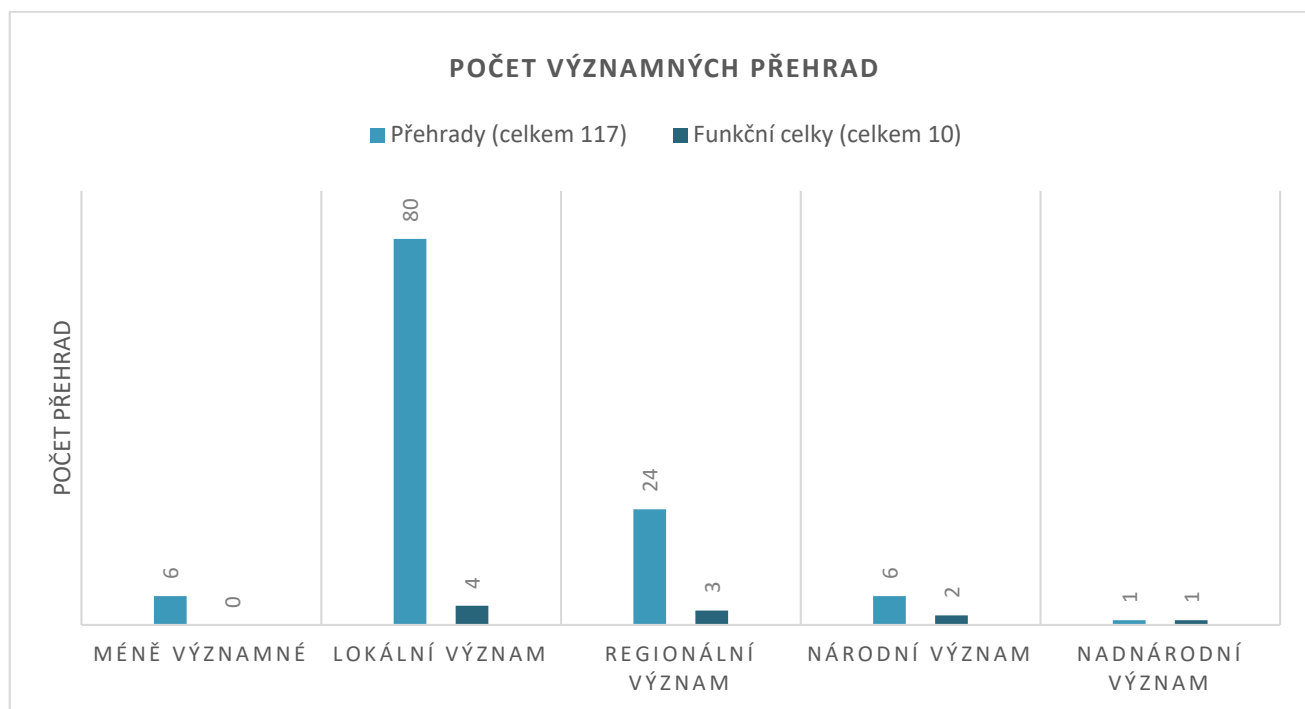
funkce a hodnota nového využití). Vzhledem k tomu, že všechny přehrady (s výjimkou Bílé Desné) jsou funkční a v provozu (*autenticita funkce* je tedy zachována), k čemuž také potřebují kompletní technologické vybavení. Z analýzy vyplynulo, že nemá smysl přehrady v tomto směru hodnotit.

Na Obr. 5-3 je znázorněno zastoupení počtu přehrad hodnocených skupin podle počtu dosažených bodů. Z grafu je zřejmé, že *Obecná a Tradiční kritéria* nejsou schopna určit významné stavby. *Typologické kritérium* potom poukazuje na výjimečnost dané stavby, kde zhruba čtvrtina přehrad nezískala v této kategorii kritérií žádný bod, avšak maximum dané skupiny dosáhlo až 145 bodů a významné stavby se pomocí *Typologických kritérií* vyčlenily. (Obr. 5-2, Obr. 5-3).

Obr. 5-2 Výsledky analýzy hodnoceného souboru přehrad.

Obr. 5-3 Výsledky analýzy hodnoceného souboru přehrad.

Obr. 5-4 Výsledky analýzy hodnoceného souboru přehrad.

Na základě hodnocení všech 117 velkých přehradních děl v ČR, byla navržena škála významnosti (Tab. 5-9). Tato škála vznikla až po bodovém hodnocení uceleného souboru přehrad a na základě znalostí významnosti jednotlivých děl. Zastoupení jednotlivých přehradních staveb a hodnocených funkčních celků v třídách významnosti, kterých hodnocené stavby nebo funkční celky dosáhly, je zobrazeno na Obr. 5-4.

Tab. 5-9 Škála významnosti přehrad.

TŘÍDA VÝZNAMNOSTI	BODOVÉ ROZPĚTÍ
<i>Nadnárodní význam</i>	> 201 b.
<i>Národní význam</i>	151–200 b.
<i>Regionální význam</i>	101–150 b.
<i>Lokální význam</i>	51–100 b.
<i>Méně významné</i>	0–50 b.

5.5 UKÁZKY HODNOCENÍ PŘEHRAD

5.5.1 FUNKČNÍ CELEK PVE DLOUHÉ STRÁNĚ

Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé stráně (Obr. 5-5, Obr. 5-6) se nachází na řece Divoká Desná v Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Výstavba PVE Dlouhé stráně probíhala od roku 1978 do 1996, trvala tedy 18 let od jejího zahájení. Funkční celek sestává z mnoha stavebních a technologických objektů. Hlavní stavební objekty jsou horní a dolní nádrž, tlakové přivaděče, podzemní elektrárna a MVE (Broža a kol., 2005).

Horní nádrž je umístěna na vrcholu kopce Dlouhé stráně (1353 m n. m.). Kamenitý materiál se z vrcholu kopce nejprve vytěžil, vytřídil a deponoval, poté byl použit na obvodovou hráz horní nádrže. Návodní líc hráze je opatřen asfaltobetonovým těsnícím pláštěm (Broža a kol., 2005).

Hráz dolní nádrže přehrazuje údolí na řece Desné, jedná se tedy o klasickou údolní nádrž. Hráz je kamenitá s návodním asfaltobetonovým těsněním, stejně jako u horní nádrže (Broža a kol., 2005).

PVE Dlouhé stráně má největší rezervní vodní turbínu v Evropě (325 MW). Jedná se také o vodní elektrárnu s největším spádem v České republice, konkrétně 510,7 m, a také největším instalovaným výkonem v ČR (2 x 325 MW) (ČEZ, 2022).

Obr. 5-5 Horní nádrž PVE Dlouhé stráně (foto Michaela Ryšková, 2021).

Obr. 5-6 Dolní nádrž PVE Dlouhé stráně (foto Michaela Ryšková, 2021).

Tab. 5-10 Hodnocení PVE Dlouhé stráně.

OBECNĚ HODNOTÍCÍ KRITÉRIA		
Hodnocené kritérium	Popis	Body
SOUČASNÝ STAV		
Stavební stav	celá stavba	5
Stav ve vazbě na technologii	stavba zachována vč. technických zařízení	5
Stávající funkčnost	funkční	5
Technologický tok	soustava PVE Dlouhé Stráně	5
AUTENTICITA FUNKCE		
Míra autenticity funkce	slouží původnímu účelu	10
Hodnota nového využití	stavba nemá nové využití	0
AUTENTICITA OBECNĚ		
Míra dochovanosti stavby	sanace břehů dolní nádrže, oprava pláště horní nádrže, modernizace PVE	3
Míra dochovanosti tech. zařízení	původní zařízení s mírnými opravami pro zajištění provozu	5
Autenticita stavební hmoty	autentický materiál	5
Autenticita technolog. provedení	autentické provedení	5
CELKOVÝ POČET BODŮ		48
TYPOLOGICKÁ HODNOTÍCÍ KRITÉRIA		
Hodnocené kritérium	Popis	Body
STAVEBNÍ A TECHNOLOGICKÁ HODNOTA		
První svého druhu	–	0
Nejstarší svého druhu	–	0
Jediná dochovaná svého druhu	Regionální: Jediná umělá nádrž pro PVE v povodí Moravy bez přítoku (horní nádrž) + Regionální: Jediná PVE na Severní Moravě	20
Výjimečné použití technologie	Nadnárodní: Nově vyvinutý typ Francisovy turbíny FR100 i s funkcí čerpadla + Národní: Asfaltobetonové těsnění po celé délce zátopy (horní nádrž)	50
Výjimečné parametry	Nadnárodní: Největší reversní turbína v Evropě + Národní: největší výkon v ČR + Národní: největší spád v ČR (dolní) + Regionální: Jediná umělá nádrž pro PVE v povodí Moravy bez přítoku (horní) + Národní: nejvýše položená umělá nádrž v ČR (horní)	100
POČET VÝSKYTU DANÉHO TYPU STAVEB V RÁMCI ČR		
Výjimečnost výskytu v ČR	PVE (3 v ČR, 11 v Evropě)	5
CELKOVÝ POČET BODŮ		175
TRADIČNÍ HODNOTÍCÍ KRITÉRIA		
Hodnocené kritérium	Popis	Body
ARCHITEKTONICKÁ HODNOTA		
Významný autor	–	0
Reprezentant stylu	–	0
Architektonická kontinuita	stavba odpovídá době vzniku	5
UMĚLECKOHISTORICKÁ HODNOTA		
Umělecká a umělecko-řemeslná díla	sochy v areálu PVE	1
Architektonické a výtvarné detaily	mozaiky, vitráž a obrazy v kaverně PVE	3
URBANISTICKÁ HODNOTA		
Pohledová dominanta	ano	1
Součást panoramatu	ano	1
Vytváří identitu místa	ano	1
Krajinotvorný prvek	ano	1
HODNOTA STÁŘÍ		
Stopy působení času	zarostlé břehy náletem + krápníky	2
CELKOVÝ POČET BODŮ		15
CELKOVÝ POČET BODŮ HODNOCENÉHO FUNKČNÍHO CELKU PVE DLOUHÉ STRÁNĚ		238

5.5.2 VD JANOV

Přehrada Janov (Obr. 5-7) leží na Loupnici, která pramení jihovýchodně od vrchu Kamenec v centrální části Krušných hor. Přehrada pro zásobování města pitnou vodou a protipovodňovou ochranou byla vybudována v letech 1911–1914. S výškou 53 m nad základem byla nejvyšší přehradou v tehdejší Rakousko-Uhersku a také byla v té době třetí nejvyšší ve střední Evropě. Dodnes je nejvyšší zděnou přehradou v ČR. Na stavbě se na tehdejší dobu využívaly nejmodernější stroje a zařízení poháněná vesměs elektrickým proudem,

jako například 252 m dlouhý kabelový jeřáb, drtič kamene, 850 m dlouhá lanovka, betonárna, kompresorovna, lanový výtah apod.

VD Janov je součástí největšího vodárenského systému v ČR a vodohospodářské soustavy severních Čech, zahrnující nádrže Přísečnice, Křímov, Kameničku, Jirkov, Jezeří, Janov a Fláje, řadu úpraven vody a také vodovodní síť. Klíčovým zdrojem celé soustavy je však nádrž Přísečnice (Broža a kol., 2005).

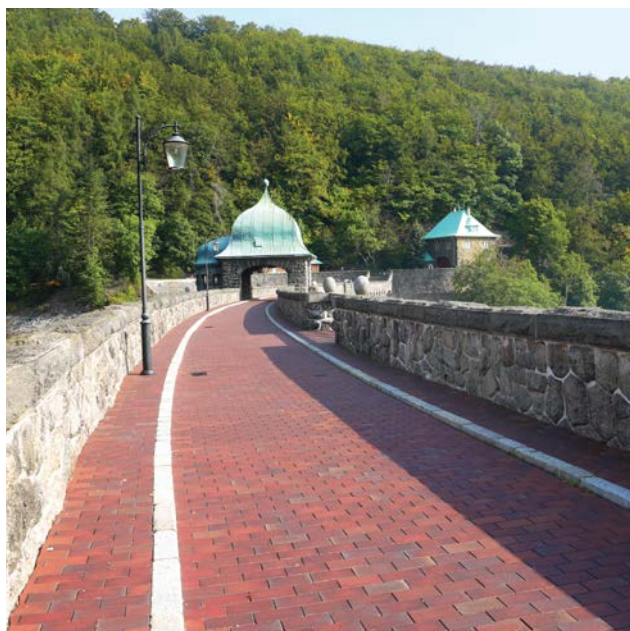

Obr. 5-7 Zděná přehrada Janov (foto Michaela Ryšková, 2021).

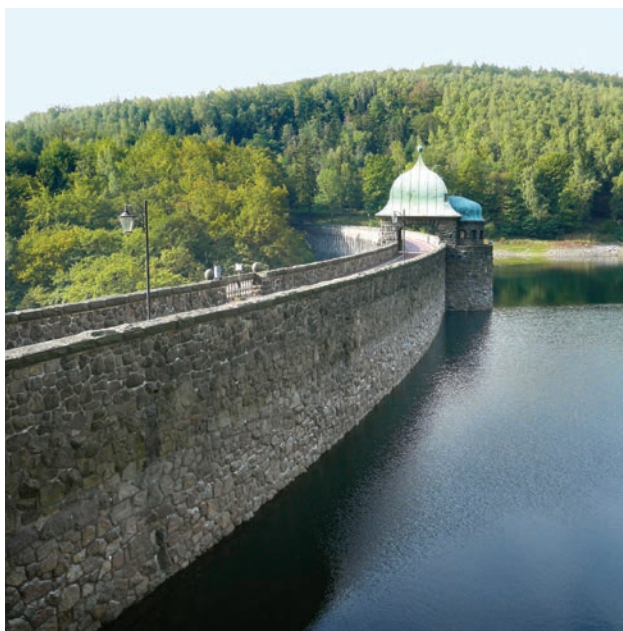

Tab. 5-11 Hodnocení VD Janov.

OBECE HODNOTÍCÍ KRITÉRIA		
Hodnocené kritérium	Popis	Body
SOUČASNÝ STAV		
Stavební stav	celá stavba	5
Stav ve vazbě na technologii	stavba zachována vč. technických zařízení	5
Stávající funkčnost	funkční	5
Technologický tok	VH soustava severní Čechy (Fláje, Přísečnice, Křimov, Kamenička, Jirkov)	5
AUTENTICITA FUNKCE		
Míra autenticity funkce	slouží původnímu účelu	10
Hodnota nového využití	stavba nemá nové využití	0
AUTENTICITA OBECE		
Míra dochovanosti stavby	oprava návodního líce, rekonstrukce drenážního systému a koruny hráze, oprava vzdušného líce, sanace průsaků, úprava objektu jímání svahových a drenážních vod a drenážní chodby	3
Míra dochovanosti tech. zařízení	původní zařízení s rozsáhlejšími opravami	3
Autenticita stavební hmoty	autentický materiál	5
Autenticita technolog. provedení	autentické provedení	5
CELKOVÝ POČET BODŮ		46
TYPOLOGICKÁ HODNOTÍCÍ KRITÉRIA		
Hodnocené kritérium	Popis	Body
STAVEBNÍ A TECHNOLOGICKÁ HODNOTA		
První svého druhu	–	0
Nejstarší svého druhu	–	0
Jediná dochovaná svého druhu	–	0
Výjimečné použití technologie	Národní: Na stavbě se využívalo na tehdejší dobu nejmodernějších strojů a zařízení poháněných vesměs elektrickým proudem + Národní: První použití tlakové injektáže v Čechách.	40
Výjimečné parametry	2x Regionální: Nejvyšší a nejdelší zděná hráz v povodí Ohře + 2x Národní: Nejvyšší zděná hráz v ČR. Součást největšího vodárenského systému v ČR.	60
POČET VÝSKYTU DANÉHO TYPU STAVEB V RÁMCI ČR		
Výjimečnost výskytu v ČR	–	0
CELKOVÝ POČET BODŮ		100
TRADIČNÍ HODNOTÍCÍ KRITÉRIA		
Hodnocené kritérium	Popis	Body
ARCHITEKTONICKÁ HODNOTA		
Významný autor	prof. Dr. Ing. Robert Weyrauch – profesor Vysokého učení technického ve Stuttgartu, prof. arch. Eugen Schmohl – německý architekt a univerzitní profesor	10
Reprezentant stylu	Ucelený soubor objektů z kamenného kvádrového a kyklopského zdiva v historizujícím, převážně novorenesančním pojetí. Manipulační věž návodní strany připojena jako apsida k průchozí bráně ve středu hráze, kterou završuje přílbová střecha krytá plechem.	5
Architektonická kontinuita	Celek zachován v autentickém stavu, jediným rušivým momentem je betonová zámková dlažba na koruně hráze.	5
UMĚLECKOHISTORICKÁ HODNOTA		
Umělecká a umělecko-řemeslná díla	–	0
Architektonické a výtvarné detaily	Kamenické opracování prvků: slepých arkád pod korunou hráze, klenáky, plnostěnné zábradlí, čučky ad. V průchozí bráně ve středu hráze kazetový strop.	1
URBANISTICKÁ HODNOTA		
Pohledová dominanta	ano	1
Součást panoramatu	–	0
Vytváří identitu místa	ano	1
Krajinotvorný prvek	Zasazení v krajině vytváří malebný celek kamenné architektury, vodní plochy a zalesněného okolí.	1
HODNOTA STÁŘÍ		
Stopy působení času	–	0
CELKOVÝ POČET BODŮ		24
CELKOVÝ POČET BODŮ HODNOCENÉHO VD JANOV		170

Obr. 5-8 VD Janov – koruna hráze (foto Michaela Ryškové, 2021).

Obr. 5-9 VD Janov – návodní líc hráze (foto Michaela Ryškové, 2021).

5.6 SHRnutí

Aplikací hodnotících kritérií na souboru 117 přehrad a 10 funkčních celků bylo zjištěno, že *Typologická hodnota* je v případě hodnocení přehrad rozhodující. V závislosti na míře detailu je každá přehrada unikátní. Pokud se ale pozornost věnuje obecnějším znakům, pak lze přehrady rozdělit do skupin, které odrážejí technologický vývoj výstavby. Zkreslení v hodnocení může být způsobeno průběžnou údržbou a modernizací přehrad, které probíhají v souvislosti se snahou udržet tyto stavby funkční a bezpečné. Zásahy do původních konstrukcí dosahují různých rozměrů. Charakter, užívání a funkčnost přehrad se však v čase výrazně nemění.

Při posuzování ochrany přehrad, ale i ostatních VH objektů, je zapotřebí zohledňovat jejich funkčnost a bezpečnost. V rámci památkové ochrany je tedy vhodné snažit se při rekonstrukcích VH objektů nacházet společné kompromisy s vodohospodářem.

Hodnocení VH objektů dle Metodiky klasifikace a hodnocení průmyslového dědictví z pohledu památkové péče – vodní hospodářství (Metodika, 2021) s využitím nadstavby škálovací metody je možné aplikovat na nejrůznější typy VH objektů. Modifikace hodnotících kritérií případně jejich vah u různých VH objektů je možná, někdy dokonce nutná. Pomocí výše popisovaného hodnocení, je možné vyčlenit významné zástupce, kterými je vhodné se více zabývat či je dokonce památkově chránit.